

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน
ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
Guidelines for Sustainable Development of Community Enterprises
in Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

ประพันธ์ แสงทองดี¹ วันทนา เนาว์วัน²

Praphan Saengthongdee, Wanthana Naowan

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน และ 2. หาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีการดำเนินการวิจัยแบบคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ประธาน ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 22 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ด้านโฆษณาและการจัดจำหน่าย วิธีการลดต้นทุนและเพิ่มผลกำไร ความต้องการของตลาดสูงแต่ผลผลิตน้อยขาดเงินทุน และขาดความรู้ด้านเทคนิคและกรรมวิธีในการผลิตที่ใช้เทคโนโลยี 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ด้านการผลิต ด้านการตลาดและจัดจำหน่าย เงินทุน ความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนด้านการให้ความรู้ในการผลิตสินค้า การบรรจุภัณฑ์ และการรับรองผลิตภัณฑ์จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

คำสำคัญ (Keywords): การพัฒนา; วิสาหกิจชุมชน; ความยั่งยืน

Abstract

This Research was Purposed to Study 1. Problems and Obstacles in the Operation of Community Enterprises and 2. Problems and obstacles in the operation of Community Enterprises. Find ways to development Sustainable Community enterprise operations. In Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The

Received: 2023-01-07 Revised: 2023-01-25 Accepted: 2023-01-27

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Faculty of Management Sciences
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

²คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Faculty of Management Sciences
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Corresponding Author e-mail:
wanthana_nt@hotmail.com

Methodology by Qualitative Research. This Research Study Utilized were Structured In-Depth interviewing of 22 key informants such as a chairman, Representatives Enterprises, Focus Group Discussions. Statistics used to Analyze Data are Descriptive Analyses. The result found that 1) Problems and Obstacles in the Operation of Community Enterprises Advertising & Distribution How to Reduce Costs and Increase Profits Market Demand is High but Productivity is Low, Lack of Capital and Lack of Technical Knowledge and Technology-Based Manufacturing Methods. 2) Guidelines for Sustainable Development of Community Enterprises, including Production, Marketing and distribution, Capital. The need for support from public and private sectors in the field of Education in the Production of Goods. Packaging and Product Certification from the Food and Drug Administration.

Keywords: Development; Community Enterprises; Sustainable

บทนำ (Introduction)

วิสาหกิจชุมชน นับเป็นแนวทางหนึ่งที่จะกระตุ้นระบบเศรษฐกิจฐานรากรวมทั้งการสร้าง ความเจริญให้แก่คนในชุมชน จนสามารถมีรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ให้ดีขึ้น พัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน และมีผลทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเอง ปัจจุบัน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาชีพและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนทั้งที่เป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริมในรูปของการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนจำนวนมาก และเป็นแรงสนับสนุนในการพัฒนาประเทศชาติ โดยกำหนดให้เป็นแนวทางหนึ่งในการปรับ โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อบูรณาการทรัพยากรให้เกิดความหลากหลายรวมถึงการใช้ ศักยภาพทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดส่งผลให้ต้นทุนของวิสาหกิจต่ำลง เพราะ วิสาหกิจชุมชนเป็นรูปแบบการดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่เอื้อกับชุมชนที่สามารถดำรงชีวิต ได้มั่นคงและเข้มแข็ง ความสำเร็จหรือการเติบโตของวิสาหกิจชุมชนมิใช่จะทำให้ง่ายต้องอาศัย ความร่วมมือของคนภายในชุมชน อีกทั้ง วิสาหกิจชุมชนเน้นเรื่องการบริหารจัดการ เป็นกิจการสร้าง รายได้ที่เกิดจากผลผลิตจะเกิดจากสินทรัพย์ชุมชน เช่น ความรู้ภูมิปัญญาเดิม ทักษะฝีมือ วัฒนธรรม ในท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติหรือปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นทรัพยากรพื้นบ้าน โดยมีรูปแบบการจัดการ เข้ามาประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นกิจการของคนภายในชุมชน (Tantrabanthit, 2008) แต่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม คน ที่มีรายได้ไม่แน่นอน ผู้สูงอายุ กลุ่มชาวบ้านหรือกลุ่มเกษตรกรการบริหารจัดการที่ดีจะมีรายได้ สูงขึ้นส่งผลทางบวกต่อภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะการประกอบวิสาหกิจชุมชน ควรมุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเอง ผ่านการ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัตถุดิบในชุมชนโดยคนในชุมชนเพื่อคนในชุมชน แต่อย่างไรก็ดี โครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือสินค้า OTOP ดำเนินโครงการมาแล้ว 20 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 มีกิจการที่ประสบความสำเร็จและกิจการที่ล้มเหลว ด้วยหลากหลายสาเหตุด้วยกัน อาทิเช่น

ชุมชนยังขาดทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ การเกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อ การผลิตสินค้าที่ขาดความคิดสร้างสรรค์ การขาดการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดี รวมไปถึงการทำการตลาดที่ไม่ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะกับตลาดที่มีอำนาจซื้อสูงอย่างตลาดต่างประเทศ พิริยะ ผลพิรุฬห์ (2563) วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีทั้งหมด 393 แห่ง เป็นวิสาหกิจชุมชนที่ตั้งอยู่ ณ อำเภอบางปะอิน 22 แห่ง (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, ม.ป.ป.) จำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น จากนโยบายของภาครัฐที่มีการสนับสนุนให้เกิดวิสาหกิจชุมชนใหม่ ๆ อยู่เสมอ การดำเนินการ การวางแผน การควบคุม การสร้างความสัมพันธ์ และการดำเนินการทางด้านการตลาด จึงเป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่สำคัญ อันที่จะเป็นตัวแปรในการขับเคลื่อนให้วิสาหกิจชุมชนดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดย ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร และ อุทิศ สังขรัตน์, (2556) กล่าวถึงผลการศึกษาสภาพการณ์ของวิสาหกิจชุมชน พบว่า ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยทางด้านสังคม เอื้ออำนวยต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ส่วนปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี และปัจจัยทางนิเวศวิทยา ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนทั้งสิ้น ทั้งนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาด้านบัญชี และการเงิน ปัญหาด้านการผลิต ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัญหาด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และปัญหาด้านทุน การผลิต โดยแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนจำเป็นต้องพึ่งพาหน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ทั้งในด้านการให้ความรู้การพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ การสนับสนุนด้านการตลาด และการกำหนดระเบียบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อต้องการทราบสถานการณ์ปัจจุบันในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน และหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีอยู่แล้ว เพื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ นโยบาย แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จะนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงาน ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคในผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน และกระจายการดำเนินงานผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีความยั่งยืน และสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์แก่หน่วยงานและบุคคลที่สนใจได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม หรือกรรมการ สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม หรือกรรมการ สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 22 วิสาหกิจชุมชน รวมทั้งสิ้น 22 ราย (สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะอิน, 2565) โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลตรงประเด็นกับงานของผู้วิจัยที่ศึกษา

3. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากการศึกษา เอกสาร หนังสือ ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตรงกับวัตถุประสงค์ การวิจัยที่ศึกษา แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 ข้อ ด้านการผลิตปัจจุบันของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 ข้อ ด้านการตลาดปัจจุบันของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 ข้อ ด้านการเงินและการลงทุนวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 ข้อ ด้านการบริหารจัดการปัจจุบันของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 ข้อ ด้านเทคโนโลยีของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 ข้อ การส่งเสริมสนับสนุนและการร่วมมือจากเครือข่าย จำนวน 3 ข้อ และแนวทางในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในอนาคตเพื่อความยั่งยืนควรเป็นทิศทางไหน จำนวน 5 ข้อ

การหาคุณภาพของเครื่องมืองานวิจัย โดยการทดสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สะสอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อาจารย์ ดร. กิตติมา ทามาลี ประธานบริหารสาขาวิชาการจัดการค้าธุรกิจสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เต๊ะชันหมาก รองคณบดีฝ่ายแผนและยุทธศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยเพื่อพิจารณาให้มีความตรงตามเนื้อหาหลังจากการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาได้ดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.05 หลังจากได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะ นักวิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับประธานกลุ่ม หรือกรรมการ สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและผู้ให้ข้อมูลหลักที่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบาง

ปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 ในช่วงระหว่างเดือนธันวาคม ถึง มกราคม พ.ศ. 2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและ โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยวิธีด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ได้แก่ 1) ด้านข้อมูล 2) ด้านผู้วิจัย และ 3) ด้านวิธีรวบรวมข้อมูล พร้อมการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยขออนุญาตจดและบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ ผู้วิจัยรักษาความลับของข้อมูลของข้อมูลโดยจะนำเสนอในภาพรวมเพื่อประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น งานวิจัยชิ้นนี้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา หมายเลขรับรอง HE- RDI - NRRU.214/2565

ผลการวิจัย (Research Results)

สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าด้านการผลิตปัจจุบันของวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์มีความต้องการของตลาดสูงแต่ผลผลิตทำได้น้อย เช่นข้าวนาทิพย์เกษม เห็ดตับเต่า เนื่องจากผลิตตามฤดูกาล และเกิดน้ำท่วม ด้านการตลาดของวิสาหกิจชุมชน เกิดปัญหาด้านโฆษณาและการจัดจำหน่าย ด้านการเงินและการลงทุนวิสาหกิจชุมชน กลุ่มขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน วิธีการลดต้นทุนและเพิ่มผลกำไร ด้านการบริหารจัดการปัจจุบันของวิสาหกิจชุมชน ประสบปัญหาเรื่องบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องซึ่งเกิดจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และขาดความรู้ด้านเทคนิคและกรรมวิธีในการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและการส่งเสริมสนับสนุน

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน สามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ 3 องค์ประกอบดังนี้ 1) Creative (ความคิดสร้างสรรค์) ด้านการผลิต ด้านการตลาดและจัดจำหน่าย เงินทุน 2) Connection ความต้องการการเชื่อมต่อการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนด้านการให้ความรู้ในการผลิตสินค้า พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองพฤติกรรมตลาดสู่วิถีชีวิตยุคใหม่ และความต้องการให้เกิดการสืบทอดวิสาหกิจชุมชนตกไปถึงรุ่นลูกหรือครอบครัวต่อไปในอนาคต และ 3) Competency การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การใช้เทคโนโลยีช่วยในการผลิตสินค้ามากขึ้น พัฒนาทักษะและการจัดการความรู้ของแรงงานและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานรวมทั้งการรับรองผลิตภัณฑ์จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และกรมพัฒนาชุมชน เป็นต้น สรุปได้ดังตารางที่ 1

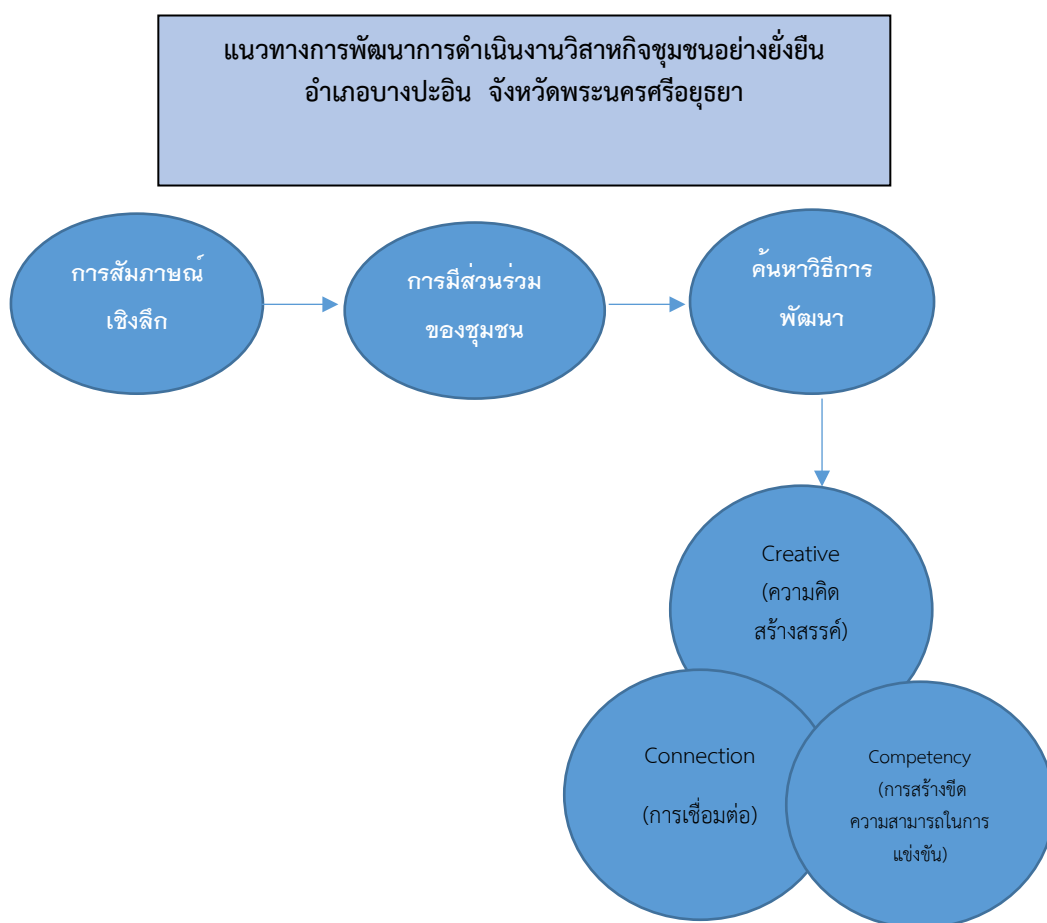
ตารางที่ 1 สรุปแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้าน	แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน
1. Creative (ความคิดสร้างสรรค์)	1.1 สนับสนุนและส่งเสริมให้กลุ่มใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนให้มีเอกลักษณ์เฉพาะ 1.2 ฝึกอบรมการพัฒนาสินค้าใหม่ รวมถึงการออกแบบรูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ และเรียนรู้ในการหาตลาดหลากหลายช่องทางมากขึ้น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดที่หลากหลายขึ้น 1.3 สร้างความร่วมมือในด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นี้กับหน่วยงานภายนอกให้มากขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานภาคเอกชน ฯลฯ ที่สามารถส่งเสริมให้เกิดการใช้ความคิดสร้างสรรค์ด้านบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้าที่น่าสนใจขึ้น
2. Connection (การเชื่อมต่อ)	2.1 สามารถใช้เครื่องมือด้านการตลาดและจัดจำหน่ายแบบออนไลน์ (Online) เช่น Facebook, Youtube, LINE@ มากขึ้น 2.2 การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายให้ครอบคลุมช่องทางการค้าปลีกที่เป็นที่นิยม เช่น หน้าร้าน ในห้างสรรพสินค้า บิ๊กซี โลตัส สถานีบริการน้ำมันในจังหวัดหรืออำเภอ รวมทั้งช่องทางการจัดจำหน่ายขายต่างประเทศไปส่งต่างประเทศครบทุกวิสาหกิจชุมชน 2.3 การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ กับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย บริษัทเอกชน โดยการจัดอบรมให้ความรู้และพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองพฤติกรรมตลาดผู้บริโภคใหม่ๆ 2.4 การวางแผนให้เกิดการสืบทอดวิสาหกิจชุมชนไปสู่รุ่นลูกหรือครอบครัวต่อไปในอนาคต
3. Competency	3.1 การใช้เทคโนโลยีช่วยในการผลิตสินค้ามากขึ้นตามความต้องการผู้บริโภคเป้าหมายและใช้นวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์

(การสร้างขีด ความสามารถในการ แข่งขัน)	3.2 พัฒนาทักษะและการจัดการความรู้ของแรงงานและผลิตภัณฑ์ ให้ได้มาตรฐานโดยการผ่านรับรองของกรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการองค์กร อาหารและยา สร้างความเชื่อมั่นในสินค้า คุณภาพของวิสาหกิจ ชุมชน
---	---

องค์ความรู้จากการวิจัย (Body of Knowledge)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่
อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า จะต้องผ่านกลไกการขับเคลื่อนจากคณะกรรมการ
สมาชิกของวิสาหกิจชุมชน หน่วยงานภาครัฐท้องถิ่น หน่วยงานภาคเอกชน หรือมหาวิทยาลัย ใช้วิธีการ
สัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์และการสนทนากลุ่ม ค้นหาวิธีการพัฒนา และการดำเนินการวิสาหกิจ
ชุมชนยั่งยืน จากการมีส่วนร่วมของสมาชิกและเครือข่ายทุกด้าน ดังภาพที่ 1.1

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ประธานกลุ่มและสมาชิกกลุ่มต้องวางแผนหาความร่วมมือจากเครือข่าย หน่วยงานภาครัฐหน่วยงานภายนอก เพื่อจัดหากองทุนสนับสนุนให้กับสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนที่มีเงินทุนน้อย สำหรับพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง เพื่อเป็นการยกระดับผลิตภัณฑ์ และสร้างความยั่งยืนกับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนนี้ได้

2. ค้นหาปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน สนับสนุนให้เกิดการถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านไปสู่คนรุ่นลูกหรือครอบครัว เพื่อรักษาและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ เป็นอัตลักษณ์และการบริหารจัดการที่เกิดประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนต่อไป

3. หน่วยงานภาครัฐ ควรเป็นสื่อกลาง หรือให้การสนับสนุนส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน อาทิ การจัดอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาทักษะและการจัดการความรู้ของแรงงานและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานสมาชิกในการผลิตสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด อาทิ การโฆษณา การจัดจำหน่าย การติดต่อสื่อสารแบบระบบออนไลน์ ทำให้เกิดความรวดเร็ว มีคุณภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการใหม่ ๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

หัวข้องานวิจัยที่ควรทำต่อไปในอนาคต ได้แก่ควรมีการศึกษาวิสาหกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จนำมาเปรียบเทียบกับวิสาหกิจชุมชนน้องใหม่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2563). พระราชบัญญัติ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562. สืบค้น 21 กันยายน 2565, จาก <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%CA69/%CA69-20-2548-a0001.htm>.
- จักรพงษ์ นวลชื่น. (2561). แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้ยั่งยืนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ศึกษากรณี วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครพนม และจังหวัดสกลนคร. รายงานวิจัยวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ชนพงษ์ อาภรณ์พิศาล. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- โชติ บติรัฐ. (2561). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาบ้านเตาไห อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 12(2), 388.
- ณัฐกฤตย์ ดิษฐวิรุฬห์ และประมา ศาสตรระจุ. (2561). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานธุรกิจชุมชนผ่านระบบสารสนเทศออนไลน์ ของชุมชนหินตั่ง ตำบลหินตั่ง อำเภอเมือง จังหวัด

- นครนายก. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 10(20), 85.
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร และ อุทิศ สังขรัตน์. (2556). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตลุ่มทะเลสาบสงขลา. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปิยพัทธ์ หีบแก้ว และสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา วิสาหกิจ ชุมชนร้านรุ่งตะวันสมุนไพร ตำบลห้วยม่วง อำเภอกู่แก้ว จังหวัดขอนแก่น. วารสารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 4(2), 267.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2563). กลยุทธ์ 4C เพื่อความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน. สืบค้น 27 ธันวาคม 2565, จาก www.posttoday.com/columnist/633562.
- สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะอิน. (2565). สถิติวิสาหกิจชุมชนอำเภอบางปะอิน. อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
- Tantrabanthit, K. (2008). Community business development guidelines. *Journal of Local Development*. 3(2), 55-63.